

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 16 sierpnia 2024 r.

Poz. 6986

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.282.2024.4

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 8 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.)

orzekam

nieważność § 5 ust. 1 uchwały nr IV/29/2024 Rady Gminy Trzcinica z dnia 24 lipca 2024 r. w sprawie: ustalenia wysokości i zasad przyznawania sołtysom Gminy Trzcinica diet i zwrotu kosztów podróży służbowej. - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 24 lipca 2024 r. Rada Gminy Trzcinica podjęła uchwałę nr IV/29/2024 w sprawie: ustalenia wysokości i zasad przyznawania sołtysom Gminy Trzcinica diet i zwrotu kosztów podróży służbowej.

Uchwałę podjęto na podstawie „art. 37b ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity ;Dz. U. z 2024 r. poz.609; zm. Dz. U. 2024 r. poz.721)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 25 lipca 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Trzcinica ustaliła m. in. diety dla przewodniczących organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy.

W treści § 1 uchwały wskazano, że: „Sołtysom sołectw Gminy Trzcinica za pełnienie funkcji sołtysa ustala się miesięczną dietę w wysokości 700,00 zł. (słownie: siedemsetzłotych00/100)”. Natomiast w § 5 ust. 1 uchwały, rada zapisała, że: „Dieta nie przysługuje w przypadku, gdy sołtys nie może pełnić swoich obowiązków co najmniej przez okres jednego miesiąca kalendarzowego.”.

W ocenie organu nadzoru uchwalona przez Radę Gminy Trzcinica zasada dotycząca sposobu ustalania diet przewodniczących organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy została podjęta z istotnym naruszeniem art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.), dalej: „ustawa”. W myśl ww. artykułu: „Rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej”.

W kontekście ryczałtowego sposobu określenia wysokości diet na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy zauważyć należy, że sądy administracyjne przyjmują tożsame stanowisko, jak w odniesieniu do diet dla radnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu wyroku z 11 października 2012 r., II SA/Op 387/12, CBOSA, wyjaśnił, że: „Użyty przez ustawodawcę w przepisie art. 37b ust. 1 u.s.g. wyraz «dieta» należy rozumieć (...) jako zwrot kosztów związanych z pełnieniem funkcji. Jego istota sprowadza się do wyrównywania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem wskazanej funkcji. Skoro więc dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa, to osoba

pełniącą funkcję sołtysa zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą". Mając na względzie tak rozumiane pojęcie "diety", Sąd uznał, że: "Rada gminy, korzystając zatem z normy kompetencyjnej zawartej w przepisie art. 37 ust. 1 u.s.g. winna dokonać określenia zasad, na jakich przysługują przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej diety i zwrot kosztów podróży, a więc określenia tych czynności funkcyjnych sołtysa, za które dieta przysługuje. Zakresem regulacji uchwały winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący organu wykonawczego przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji".

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 23 października 2019 r., II SA/Po 555/19, CBOSA, stwierdzono z kolei, że: „Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady (przypis autora: winno być - przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej), to osoba pełniącą tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zgodzić się zatem należy z poglądem (...), iż zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczału, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji".

Odnosząc powyższe do badanej uchwały stwierdzić należy, że ustalenie przez Radę Gminy Trzcinica diet przysługujących sołtysom sołectw Gminy Trzcinica (§ 1 uchwały), przy jednoczesnym zastrzeżeniu, iż „Dieta nie przysługuje w przypadku, gdy sołtys nie może pełnić swoich obowiązków co najmniej przez okres jednego miesiąca kalendarzowego”(§ 5 ust. 1 uchwały), stanowi istotne naruszenie 37b ust. 1 ustawy. W ocenie organu nadzoru, rada powinna była w przedmiotowej uchwale określić zasady potrącania diety przewodniczącym organu wykonawczego jednostek pomocniczych w przypadku, gdy nie wykonują oni obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, tak jak to zostało uregulowane w § 4 uchwały. Natomiast z konstrukcji przyjętych przez radę przepisów § 5 ust.1 wynika jednak, iż nawet w przypadku długotrwałego niewykonywania funkcji sołtysa dieta się należy. Wystarczyłoby bowiem pełnić funkcję przewodniczącego jednostki pomocniczej przez jeden dzień w miesiącu aby dieta przysługiwała w pełnej wysokości.

Wobec powyższego, konieczne jest stwierdzenie nieważności § 5 ust. 1 uchwały, jako podjętego z istotnym naruszeniem art. 37b ustawy.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują
Rada Gminy Trzcinica
Wójt Gminy Trzcinica